

PATVIRTINTA
Lietuvos probacijos tarnybos
direktoriaus 2021 m. gruodžio 16 d.
įsakymu Nr. V-233

LIETUVOS PROBACIJOS TARNYBOS VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos probacijos tarnybos (toliau – Tarnyba) vidaus kontrolės politika (toliau – Politika) – vidaus dokumentas, reglamentuojantis Tarnybos vidaus kontrolės tikslus, dalyvius, vidaus kontrolės elementus ir jų įgyvendinimo organizavimą, analizę ir vertinimą bei informacijos teikimą apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Tarnyboje.

2. Politika Tarnyboje kuriama, įgyvendinama ir palaikoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu (toliau – Įstatymas), Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ (toliau – Aprašas), ir atsižvelgiant į Tarnybos veiklos ypatumus.

3. Tarnyboje Politiką įgyvendina visi Tarnybos valstybės tarnautojai, statutiniai valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, siekdami įgyvendinti veiklos planavimo dokumentuose numatytus tikslus.

4. Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos ir vartojamos Įstatyme, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMAS

5. Siekiant Tarnybos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, Tarnyboje sukurta vidaus kontrolė, kurios tikslas – padėti užtikrinti, kad:

5.1. Tarnyboje būtų vykdoma veikla laikantis teisės aktų reikalavimų. Tarnybos veiklą reglamentuojančių teisės aktų sąrašas atskleidžiamas Politikos priede Nr. 1;

5.2. Tarnyboje būtų saugojamas turtas nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

5.3. Tarnyboje būtų vykdoma veikla laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu;

5.4. Tarnyba teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

6. Siekiant vidaus kontrolės tikslų, kuriama ir užtikrinama veiksminga vidaus kontrolė, kurios dalis yra finansų kontrolė. Finansų kontrolė Tarnyboje atliekama vadovaujantis Tarnybos direktoriaus patvirtintomis Finansų kontrolės taisyklėmis.

7. Vidaus kontrolė Tarnyboje įgyvendinama atsižvelgiant į Tarnybos veiklos ypatumus (kuriuos lemia jos organizacinė struktūra, dydis, reguliavimo lygis, rizika, veiklos aplinka, sudėtingumas, veiklos sritis ir kiti ypatumai), laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, nustatant Tarnybos direktoriaus, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų ir vidaus auditorių pareigas, integruojant vidaus kontrolę į Tarnybos veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną) ir Tarnybos veiklą reglamentuojančius teisės aktus bei Tarnybos direktoriaus įsakymus, nustatytas vidaus taisykles,

instrukcijas ir kitus vidaus kontrolės sistemos dokumentus, kurie, atsižvelgiant į pokyčius ir nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę, periodiškai peržiūrimi ir aktualizuojami.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

8. Tarnybos vidaus kontrolė Tarnyboje organizuojama vadovaujantis šių principų:
- 8.1. tinkamumas – vidaus kontrolė pirmiausia įgyvendinta tose Tarnybos veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;
 - 8.2. efektyvumas – vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neviršija dėl atliekamos vidaus kontrolės gaunamos naudos;
 - 8.3. rezultatyvumas – yra pasiekti vidaus kontrolės tikslai;
 - 8.4. optimalumas – vidaus kontrolė yra proporcinga rizikai ir neperteklinė;
 - 8.5. dinamiškumas – vidaus kontrolė yra nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias Tarnybos veiklos sąlygas;
 - 8.6. nenutrūkstamas funkcionavimas – vidaus kontrolė yra įgyvendinama nuolat.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

9. Tarnybos direktorius, siekdamas veiklos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatyme:

9.1. kontrolės aplinką – Tarnybos organizacinę struktūrą, valdymą, personalo valdymo politiką, vadovų, darbuotojų profesinio elgesio principus ir taisykles, kompetenciją ir kitus veiksnius, turinčius įtakos vidaus kontrolės įgyvendinimui ir kokybei;

9.2. rizikos vertinimą – rizikos veiksnių nustatymą ir analizę. Rizikai nustatyti sudaromas Tarnybos veiklos rizikos veiksnių sąrašas, kuris išdėstytas Politikos priede Nr.2. Atliekant korupcijos prevencijos veiklą, Tarnyboje Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme numatyta tvarka atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas;

9.3. kontrolės veiklą – Tarnybos veiklą, kuria siekiama sumažinti neigiamą rizikos veiksnių poveikį Tarnybai ir kuri apima įgaliojimų, leidimų suteikimą, funkcijų atskyrimą, prieigos prie turto ir dokumentų kontrolę, veiklos ir rezultatų peržiūrą, veiklos priežiūrą ir kitų Tarnybos vadovo nustatytų reikalavimų laikymąsi.

Tarnybos veikla organizuojama taip, kad būtų tinkamai atskirtos darbuotojų funkcijos stengiantis užtikrinti galimų interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimo tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku;

9.4. informavimą ir komunikaciją – su vidaus kontrole susijusios aktualios, išsamios, patikimos ir teisingos informacijos gavimą ir teikimą laiku vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Siekiant užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą ir su tuo susijusių teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą, asmens duomenys Tarnyboje yra tvarkomi Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

9.5. stebėseną – nuolatinį ir (arba) periodinį stebėjimą ir vertinimą, kai analizuojama, ar vidaus kontrolė Tarnyboje įgyvendinama pagal Tarnybos vadovo nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas. Tarnyboje sudarytos galimybės apie galimus trūkumus ir (ar) įtarimus, ypač susijusius su korupcija ir sukčiavimu, pranešti anonimiškai ir užtikrinama pranešėjo apsauga. Nustačius tam tikrus neatitikimus, pažeidimus, sukčiavimo ar korupcijos atvejus ir kitokius faktus, liudijančius apie vidaus kontrolės sistemos trūkumus, ir kai tai nėra reglamentuota kituose vidiniuose teisės aktuose, Tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti atliekami konkretūs vertinimai, patikrinimai;

10. Vidaus kontrolė Tarnyboje veiksmingai įgyvendinama pagal kiekvieną vidaus kontrolės elementą ir jį apibūdinančius principus nurodant vidaus kontrolės dalyvius bei nuorodas į dokumentus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kitus dokumentus), kuriuose nustatytos vidaus kontrolės dalyvių

pareigos ir atsakomybė. Tarnybos Politikos turinys, struktūra ir atsakomybės (-ių) paskirstymas atskleidžiamas Politikos priede Nr. 3.

V SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

11. Tarnybos vidaus kontrolės dalyviai: direktorius, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai ir vidaus auditoriai.

12. Tarnybos direktorius, siekdamas veiklos planavimo dokumentuose Tarnybai numatytų tikslų, organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą Tarnyboje:

12.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengėją (-us) ir (arba) rengimą koordinuojančius Tarnybos darbuotojus;

12.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

12.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

12.4. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų Tarnybos audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

12.5. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

13. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą Tarnyboje ir jos atitiktį Politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia Tarnybos direktoriui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymo, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

VI SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

14. Tarnybos direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami Tarnybos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams (ar vidaus kontrolė įgyvendinama pagal Politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų bei vertinimų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

15. Tarnybos vidaus kontrolė vertinama:

15.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

15.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos Tarnybos veiklos rezultatams;

15.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką Tarnybos veiklos rezultatams;

15.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką Tarnybos veiklos rezultatams.

16. Vidaus kontrolė Tarnyboje nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

VII SKYRIUS INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

17. Informacijos, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė, apibendrinimą pagal atsakingų Tarnybos darbuotojų pateiktą informaciją organizuoja Tarnybos direktoriaus įsakymu paskirti Tarnybos darbuotojai ar sudaryta darbo grupė.

18. Tarnybos direktorius kiekvienais metais informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą teikia Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos jo rašytiniu prašymu ir nurodytu informacijos teikimo terminu.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Visi už vidaus kontrolę Tarnyboje atsakingi asmenys privalo laiku ir kokybiškai atlikti savo pareigas, siekti, kad vidaus kontrolė Tarnyboje būtų veiksminga.

20. Tarnybos darbuotojai turi teisę raštu teikti direktoriui šios Politikos ir veiklos kontrolės tobulinimo pasiūlymus, o pastebėję pažeidimus, apie juos privalo informuoti direktorių.

21. Politika keičiama ar pripažįstama netekusiu galios Tarnybos direktoriaus įsakymu.
